

رهنمود شماره ۰۵
مالیه موضوعی معاشات

مقدمه

تعدیلات جدید در قانون مالیات بر عایدات سال 1387 افغانستان نحوه تطبیق مالیه بر معاشات را قسماً تغییر داده است. این رهنمود در مورد تغییرات مذکور توضیحاتی را در برداشته و شما را در زمینه اطاعت پذیری از قانون یاری میرساند .

چه کسی باید مالیه را وضع کند؟

اشخاص حکمی و حقیقی (انفرادی) که دارای دو یا بیشتر از دو کارمند در یکی از ماه های سال باشند مکلفیت وضع مالیه را از معاش آنده از کارمندی که از یک حد معین (که بعداً مشخص میگردد) بیشتر باشد دارند (ماده 58 قانون مالیات بر عایدات). اشخاص حکمی عبارت از: شراکت ها، شرکت های سهامی، شرکت های محدود المسؤولیت، مؤسسات، نمایندگی ها، وزارت خانه ها، و دیگر ارگان های دولتی به سطح ملی و محلی، تصدی های دولتی و شاروالی ها و نهاد های خیریه میباشد.

کدام نوع تادیات تابع مالیه موضوعی میگردد؟

تادیات که به شکل معاش یا دستمزد در بدل کار کارمندان برایشان پرداخته میشود تابع مالیه میباشد. معاشات و دستمزدها متشکل اند از معاش اصلی در بدل عرضه خدمات، اضافه کاری، امتیازات نقدی از جانب کارفرما به کارمند (به شمول مأکول، کرایه موتر و غیره اما فقط به این امتیازات محدود نمیگردد)، و تادیات غیر نقدی در بدل عرضه خدمات. جهت دریافت معلومات مفصل پیرامون اینکه چه تادیات تابع مالیه موضوعی است، به طرز العمل عامه 1384/6 که در صفحه انترنتی وزارت مالیه www.mof.gov.af قرار دارد مراجعه نمائید.

چه کسی تابع مالیه موضوعی است؟

تمام کارمندان مقیم و غیر مقیم یکه در افغانستان کار میکنند و معاش ویا دستمزد شان از 5000 افغانی (یا معادل آن به اسعار) در ماه ویا بخشی آن نظر به روز، هفته و غیره (در صورتیکه تادیات ماهوار نمیشاند) بیشتر باشد مکلف اند این مالیه را بپردازند. کارمندان غیر مقیم از تادیه این مالیه در صورتی معاف میباشد که کشور متبوع شان برای کارمندان افغانی در آن کشور نیز همچو معافیت را فراهم آورده باشد. اشخاص مقیم و غیر مقیم دول خارجی و مؤسسات بین المللی مکلفیت ادای وجایب مالیاتی شان را مطابق به قراردادنامه ها و معاهدات موجود با دولت افغانستان دارند.

چه کسی کارمند و چه کسی قراردادی مستقل گفته میشود؟

بخاطر موضوعات مالیاتی، مهم است تا کارمندان و قراردادی های مستقل را از هم تفکیک نمود. کارمندان تابع مالیه موضوعی معاشات بوده در حالیکه قراردادی های مستقل تابع چنین مالیه نمی باشند اما قراردادی های مستقل تابع مالیات بر عایدات سالانه قرار میگیرند. کارمند یا قراردادی مستقل در قانون مالیات بر عایدات سال 1387 تعریف نگردیده است. به عوض آن، این یک واقعیت است که به اساس ماهیت و شرایط ارائه خدمات شخص انفرادی تصمیم گرفته میشود نه به اساس خود قرارداد یا شرایط مندرج آن. سایر عوامل شامل: میزان کنترل بالای شیوه کار،

تنظیم تادیات، انعطاف پذیری محل کار، گزارش دهی، تهیه لوازم و تجهیزات، مدت ارتباط و غیره میباید.

جهت دریافت معلومات مفصل پیرامون تشخیص کارمند یا قراردادی مستقل از نگاه مالیات، به طرز العمل 5/1385 در صفحه انترنتی وزارت مالیه www.mof.gov.af یا صفحه انترنتی ریاست عمومی عواید <https://ard.gov.af/> مراجعه نمائید.

چه کسی مقیم و چه کسی غیر مقیم گفته میشود؟

مطابق به قانون مالیات بر عایدات، شخص حقیقی وقتی مقیم کشور افغانستان گفته میشود که (ماده 2):

- 1) مقر اساسی رهایش او درهر زمانی طی سال مالی کشور افغانستان بوده باشد : یا
- 2) برای مدت 183 روز طی سال مالی در افغانستان بوده است: یا
- 3) کارمند یا مأمور دولت افغانستان بوده و جهت اجرا وظایف به خارج از کشور درهر زمانی طی سال مالیاتی مؤظف شده باشد.

عواید سراسری (ازمنابع داخلی و خارجی) اشخاص مقیم درافغانستان تابع مالیه میباشد. اشخاص غیر مقیم افرادی اند که هیچ یک از شرایط فوق در مورد شان تطبیق نمیگردد. تمام عواید اشخاص غیر مقیم از منابع افغانی درافغانستان قابل مالیه میباشد. عواید از منابع افغانی عبارت از عوایدیست که مستقیماً در افغانستان بدست آمده یا در بدل اجرا کار در کشور افغانستان تادیه شده باشد.

مثال اول:

جو براون یک تبعه بریتانیا بوده که جهت اجرای مأموریت کاری برای یک مؤسسه خیریه بریتانیوی برای مدت یک سال به تاریخ ۱۲ می داخل شهر کابل میگردد. کدام قرار داد میان مؤسسه مذکور و دولت افغانستان مبنی بر معافیت مالیاتی کارمندان عقد نگردیده است. شخص مذکور معاش خود را

به اسعار خارجی (پوند استرلنگ) از کشورمتبوع خود بدست میآورد. پول معاش مستقیماً به حساب بانکی وی انتقال داده میشود. اما معاش وی در بدل خدماتی است که شخص مذکور در افغانستان عرضه میدارد بدین ملحوظ عواید به عنوان عواید افغانی پنداشته شده و در افغانستان قابل مالیه میباشد.

مثال دوم:

عبدالله ناصری یک افغان است که درشهر دویی زندگی میکند. شخص مذکور مدت سه ماه را در کابل سپری نموده تا برای همان مؤسسه خیریه بریتانیوی قبلی کار نماید. چون محل رهایش اصلی وی در افغانستان نبوده و برای مدت زمان 183روز در افغانستان بود و باش نداشته است و به همین ترتیب کارمند دولت افغانستان هم نیست بنأ شخص مذکور غیر مقیم گفته میشود. اما معاش او در بدل کاراش در افغانستان عواید منابع افغانی بوده و قابل مالیه میباشند. مؤسسه خیریه بریتانیوی مکلفیت دارد تا مالیه را از معاش عبدالله وضع وبه دولت افغانستان تادیه نماید.

نورم مالیه موضوعی چند است؟

اعتبار از تاریخ اول حمل سال 1388، قانون جدید مالیات برعایدات معافیت معاش ماهوار را از مبلغ 12,500 افغانی به 5000 افغانی (یا بخشی از مبلغ مذکور نظر به روز، هفته و غیره) برای هر شخص کاهش داده است. قانون مالیات یک نورم دو فیصد مالیه را نیز اضافه نموده است. قانون مذکور یک جدول نورم های معاشات ماهوار را تعیین نموده است (ماده 4).

جدول محاسبوی معاشات ماهوار به افغانی

کارمندانیکه معاش شان نه به شکل ماهوار بلکه به شکل هفته وار، هر دو هفته و غیره تادیه میگردد وضع مالیه مطابق به جدول ذیل که به اساس جدول ماهوار ترتیب شده اند صورت میگردد:

عواید بیشتر از (افغانی)	عواید کمتر از (افغانی)	مالیه
0	5000	0%
5000	12,500	2% بعد از وضع 5000
12,500	100,000	150 + 10% بعد از وضع 12,500
100,000	-	8900 + 20% بعد از وضع 100,000

23,077		2054+20% بعد از
		وضع 23,077

جدول معاشات روزمره به افغانی

عوايد بيشتر از (افغانی)	عوايد کمتر از (افغانی)	ماليه
0	164	0%
164	411	2% بعد از وضع 164
411	3288	5+10% بعد از وضع 411
3288		293+20% بعد از وضع 3288

ماليه موضوعی معاش چطور محاسبه میگردد؟

ماليه موضوعی معاشات مطابق به جدول های فوق محاسبه میگردد. مشخص نمائید که از کدام شیوه پرداخت معاش استفاده مینمائید. جهت محاسبه ماليه هر کارمند، مجموع معاش (به شمول امتیازات قابل ماليه) وی مدنظر گرفته میشود. هر گاه مبالغ مذکور از بلندترین حد (100,000 افغانی در ماه، 50,000 افغانی در پانزده روز و غیره) بیشتر باشد ستون چهارم جدول مربوطه را استفاده نمائید. در صورتیکه مجموع معاش (به شمول امتیازات قابل ماليه) وی از دومین بلندترین حد (12,500 افغانی در ماه، 6250 افغانی در پانزده روز و غیره) بیشتر بوده اما از بلندترین حد تجاوز نکند ستون سوم جدول مربوطه را استفاده نمائید. هر گاه مجموع معاش (به شمول امتیازات قابل ماليه) هر یک از کارمندان بیشتر از پائینترین حد (5000 افغانی در ماه، 2500 افغانی در پانزده روز و غیره) بوده اما از دومین بلند ترین حد تجاوز ننماید، ستون دوم جدول مربوطه استفاده گردد. در صورت که مجموع معاش کمتر از پائینترین حد باشد، در آنصورت ماليه موضوعی معاشات قابل تطبیق نیست.

جدول محاسبوی معاشاتی که در ماه دوبار پرداخته میشود به افغانی

عوايد بيشتر از (افغانی)	عوايد کمتر از (افغانی)	ماليه
0	2500	0%
2500	6250	2% بعد از وضع 2500
6250	50,000	10%+75 بالای مبلغ بیشتر از 6250
50000		20% بالای مبلغ 50000

جدول معاشات دو هفته ای به افغانی

عوايد بيشتر از (افغانی)	عوايد کمتر از (افغانی)	ماليه
0	2308	0%
2308	5769	2% بعد از وضع 2308
5769	46,154	10%+69 بعد از وضع 5769
46,154		20%+4108 بعد از وضع 46,154

جدول محاسبوی معاشات هفته وار به افغانی

عوايد بيشتر از (افغانی)	عوايد کمتر از (افغانی)	ماليه
0	1154	0%
1154	2885	2% بعد از وضع 1154
2885	23,077	10%+35 بعد از وضع 2885

مثال 3:

عبدالله ماهانه 20000 افغانی عاید دارد. اندازه مالیه موضوعی وی 900 افغانی مطابق به محاسبه ذیل طبق ستون سوم جدول محاسبه معاشات ماهوار میگردد:

$$20,000 - 12,500 = 7500$$

$$7500 \times 10\% (0.1) = 750$$

$$750 + 150 = 900$$

مثال 4:

جوی برون از مثال 1 معادل به 55,000 افغانی ماهانه دومرتبه (پانزده روزه) بدست می آورد. مالیه موضوعی معاش وی 5450 افغانی ماهانه دومرتبه مطابق به محاسبه ذیل از ستون چهارم جدول معاشات ماه دوبار میگردد:

معاش 15 روزانه مبلغ / 55000 افغانی

عواید معافیت مبلغ / 2500 افغانی

عواید تابع 2٪ مبلغ (3750 × 2٪) = 75 افغانی

عواید تابع 10٪ مبلغ (4375 × 10٪) = 4375 افغانی

عواید تابع 20٪ مبلغ (5000 × 20٪) = 1000 افغانی

مجموع مالیه قابل تادیه = 5450 افغانی

چه زمانی باید مالیه وضع شده تادیه گردد؟

کارفرما مکلف است تا مبالغ وضع شده را الی روز دهم ماه بعدی که در آن مالیه وضع شده به دولت بپردازد (ماده 60).

مثال 5:

شرکت سهامی "الف" که یک شرکت خارجی است معاش کارمندان خارجی خود را هر دو هفته اجرا میکند. اما معاش کارمندان داخلی به شکل ماهوار پرداخته میشود. شرکت مذکور مکلف است تا مالیات را نظر به نحوه پرداخت از هر دو گروه کارمندان در زمانهای جداگانه وضع نماید

اما هنگام پرداخت یک فورمه تحویلی را ترتیب کرده و مجموع مالیات وضع شده همان ماه را الی ده روز بعد از ختم ماه تحویل بانک کند.

مثال 6:

شرکت خارجی "ب" کارمندان خارجی خود را ماه دو مرتبه و کارمندان داخلی را ماهوار معاش میدهد. این شرکت نیز مکلفیت تادیه و ارائه فورمه تحویلی را ماه یک مرتبه دارد.

مالیه موضوعی معاشات چطور راپور داده میشود؟

صورتحساب سالانه معاش و مالیه: کارفرما باید به هر کارمند خود یک نقل از اظهارنامه سالانه معاش و مالیه را بدهد که در آن اسم، آدرس، و نمبر تشخیصیه کارفرما، اسم، آدرس و نمبر تشخیصیه کارمند یکجا با معلوماتی دیگر مثل مجموع معاش یا دستمزد کارمند و مالیه وضع شده از معاش تذکر داده شده باشد. یک نقل این صورت حساب سالانه به وزارت مالیه نیز فرستاده میشود (ماده 61 قانون مالیات بر عایدات).

راپور توحیدی سالانه و فورمه انتقال صورت حساب ها: کارفرما باید راپور سالانه تمام معاشات تادیه شده و مالیات وضع شده در طول سال را ارائه نماید (ماده 61 قانون مالیات بر عایدات).

فورمه راپور مالیه موضوعی معاش و تحویلی بانک: این فورمه باید در طی ده روز از ختم ماه که در آن معاشات تادیه گردیده است ترتیب و ارائه گردد. در این فورمه تمام معاشات تادیه شده و مالیات وضع شده راپور داده میشود. مقدار مالیه وضع شده همراه با این فورمه در د افغانستان بانک تحویل میگردد. تحویلی پول در بانک به افغانی صورت میگیرد (ماده 60 قانون مالیات بر عایدات).

مسؤولیت کارمند چیست؟

هرگاه یک کارمند صرف یک وظیفه داشته باشد در آنصورت وی مکلف به ارائه صورتحساب مالیه موضوعی نمیشد. وزارت مالیه معلومات کامل را از راپور سالانه نهاد استخدام کننده وی دریافت میکند.

هر گاه کارمند عواید دیگر (به شمول وظیفهء دیگر، کار آزاد، سود سهام، کرایه و غیره که عواید به این ها محدود نمیشود) داشته باشد، شخص مذکور باید اظهار نامه مالیات بر عایدات اشخاص انفرادی را خانه پری و مالیه تمام سال را مطابق به آن سنجش نماید. کارمند مذکور از بابت پرداخت هر مالیه دیگری که در طی سال از وی اخذ گردیده در ختم سال هنگام محاسبه مالیات کلی وی مجرائی میگیرد (ماده 63).

طرح موضوع مالیات موضوعی با کارمندان :

تعدیلات در قانون مالیات باعث تغییر در نورم های مالیات شده که در نتیجه یک مقدار کمی در مالیات بیشتر کارمندان افزایش رونما گردیده و یکنعداد بیشتر دیگر را مکلف به پرداخت مالیه موضوعی جدید ساخته است. ضروریست تا به کارمندان خاطر نشان گردد که مالیات بر عایدات یکی از بخش های مهم قوانین مالیاتی برای سال های متعدد بوده و پابندی بدان مطابق به قانون سال 1387 از مسؤولیت های اساسی اتباع در افغانستان میباشد.

هر گاه کارمندان مشخصاً در مورد مالیه موضوعی معاشات یا مالیات بر عایدات و طرز پرداخت آن سوالاتی داشته باشند، لطفاً ایشانرا رهنمائی کنید تا با ریاست عمومی عواید وزارت مالیه در تماس شده حل مطلب نمایند. در صورتیکه شما منحیث یک نهاد استخدام کننده خواسته باشید تا نماینده از طرف ریاست عمومی عواید جهت تفهیم مسائل و پاسخ به سوالات کارمندان تان به محل کارتان اعزام گردد لطفاً ریاست عواید ویا مستوفیت ها در تماس شده و زمینه همچو ملاقات را فراهم سازید.

احکام تطبیقی

مطابق قانون اداره امور مالیات احکام تطبیقی فصول نهم و دهم قانون اداره امور مالیات در صورت عدم اطاعت از مقررات قانون مالیات بر عایدات، وزارت مالیه از صلاحیت های اداری در چوکات قانون مالیات جهت حصول اطمینان از اطاعت پذیری استفاده می نماید. احکام اقدامات تطبیقی در فصول چهاردهم و شانزدهم قانون مالیات بر عایدات وجود داشته و دربرگیرنده جرایم و معرفی به خائنوالی جهت پیگرد قانونی می باشد.

معلومات را در کجا می توان یافت؟

فرمه های مالیاتی و رهنمودها به صورت رایگان به شکل چاپی و الکترونیکی از ادارات ریاست عمومی عواید وزارت مالیه، مستوفیت های محل یا در صفحه انترنتی ریاست عمومی عواید یعنی <https://ard.gov.af/> قابل دریافت بوده و از طریق صفحه انترنتی میتوانید نقل قانون مالیات بر عایدات سال 1387 را نیز بدست آرید. همچنان موقعیتها، شماره های تماس و ساعات کاری ادارات و مستوفیتها ارائه گردیده است. مالیه دهندگان نیز می توانند سایر معلومات مفید به شمول اطلاعیه های مختلف، مقررات، سوالات و پاسخها پیرامون مالیه موضوعی معاشات، قانون مالیات بر عایدات سال 1387 و تعلیماتنامه مالیات بر عایدات دریافت نمایند. همچنان صفحه متذکره در برگیرنده تعلیماتنامه قانون مالیات بر عایدات بوده که در آن هر یک از مواد قانون بصورت جداگانه با استفاده از مثال های مفید تشریح گردیده است.

یادداشت

صفحه جدید معلومات مالیات www.ard.gov.af روند دریافت معلومات مفید و مورد نیاز را به مالیه دهنده ساده تر ساخته است. این صفحه حاوی قانون مالیات بر عایدات سال 1387، اطلاعیه ها و طرز العمل ها، فرمه ها، رهنمود ها، اسناد های آرشیف شده، سوالات و پاسخها پیرامون مالیه موضوعی معاشات و سایر منابع به شمول تعلیماتنامه مالیات بر عایدات میباشد. همچنان صفحه متذکره در برگیرنده تعلیماتنامه قانون مالیات بر عایدات بوده که در آن هر یک از مواد قانون بصورت جداگانه با استفاده از مثال های مفید تشریح گردیده است.

جمهوری اسلامی افغانستان

وزارت مالیه

ریاست عمومی عواید

1398